

Nejaktuálnějším úkolem současné hudební vědy zabývající se 19. stoletím je zmapování pramenů a jejich edice. Jen tímto způsobem je možné zbavit pohled na českou hudební kulturu zavedených klíšé a ahistorických pojetí. Autorka se ve své práci zaměřila na dobové kritiky, které reflektují provedení Smetanovy opery *Dalibor* po první premiéře v r. 1868 a obnovené premiéře v r. 1886. Zvolené téma je aktuální a jeho zpracování velmi potřebné. Zahrnuje v sobě nejen problematiku dobové percepcce této jediné opery, ale z kritik lze vyčíst obecnější pojetí základních kategorií, které podmiňují chápání historicky proměnlivého pojmu česká národní hudba. Je třeba zdůraznit, že zpracovávané téma je poměrně náročné na znalosti jak z oboru obecné historie, tak i na pochopení vývoje opery, ovlivněné v 19. století reformou Richarda Wagnera.

Autorka vycházela ze základní muzikologické literatury, která je k tomuto tématu k dispozici, především z kolektivního díla *Hudba v českých dějinách* (Praha, Editio Supraphon 1989) a ze *Slovníku české hudební kultury* (Praha, Editio Supraphon 1997). Obě práce jsou ovšem značně ideologicky zatížené (přestože Slovník vyšel až po r. 1989, vznikal převážně v předlistopadovém období). Při studiu by bylo lepší vycházet např. z monografie Johna Tyrrella *Česká opera* (Brno, 1991–1992), která přináší jiný pohled na problematiku a značně rozšiřuje spektrum výzkumu opery. Autorka zůstala v podstatě závislá na uvedených dvou titulech, které jí neumožnily nové pohledy.

Přínosem práce je excerpcování kritik dobového tisku. Tato práce si vyžádala časově poměrně velmi náročnou heuristiku. Sebraný materiál se může stát východiskem pro další bádání. Z tohoto hlediska je třeba, aby kritiky byly úplně a přesně ocitovány. Bohužel právě jedna z kritik přední osobnosti pražského hudebního života Ludevíta Procházky (ze dne 12. 5. 1868) není citována v úplnosti (str. 25). Za negativní také považuji, že např. v kritice z Národního pokroku ze dne 19. 5. 1868 chybí klíčové části textu, aniž by tomu autorka věnovala pozornost (str. 30, 31). Byl tento text z kritik záměrně odstraněn nebo došlo jen k mechanickému poškození? Pokud nebyl text v exempláři, s nímž autorka pracovala, proč nevyhledala jiný? Za velký nedostatek považuji také to, že v práci postavené na pramenech chybí na závěr jejich soupis.

Reakce dobového tisku vyhodnotila autorka na základě použité literatury. Vzhledem k tomu, že studenti FHS nemají hlubší muzikologické vzdělání, považují závěry z nich učiněné za adekvátní, i když opakují jen dosavadní poznatky o pokroku a reakci známé z literatury. Při hlubším pohledu by bylo na místě podrobit základní pojmy (český, národní, prostonárodní, pokrokový, deklamační princip atd.) mnohem důkladnější analýze nejen z hlediska tvorby, ale také z pohledu dobové percepcce a oddělit dobové požadavky novosti, originality a uměleckosti od požadavku srozumitelnosti a popularity, který si dobová kritika ještě neuvědomovala.

Závěr: Bakalářská práce přinesla edici pramenů ke studiu dané problematiky. Vykazuje základní orientaci v literatuře a na jejím základě vyhodnocuje pramenný materiál. Má přehlednou a logickou stavbu. Její závěry ovšem nepřekračují rámec použité literatury.

Práci hodnotím vzhledem k výše uvedenému jako dobrou.

Posudek vypracovala vedoucí práce: PhDr. Jana Vojtěšková, CSc.

V Praze 7.3.2009